

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 431/2010-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. M., B., zastúpenej advokátkou JUDr. Z. B., konateľkou Advokátskej kancelárie, s. r. o, B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo/9/2010 z 31. mája 2010 v znení opravného uznesenia z 27. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. M. M. o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2010 doručená sťažnosť Mgr. M. M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Z. B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy a základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 ústavy uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obdo 9/2010 z 31. mája 2010 v znení opravného uznesenia z 27. júla 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľka svoju sťažnosť doplnila 14. septembra 2010 o návrh na rozhodnutie o dočasnom opatrení, ktorým sa domáhala, aby ústavný súd uložil Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) a Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) povinnosť dočasne nekonať a nerozhodnúť vo veci sťažovateľky ako navrhovateľky proti správcovi konkurznej podstaty spoločnosti Z., a. s. „v konkurze“, L. (ďalej len „spoločnosť“). Dňa 27. októbra 2010 bola ústavnému súdu doručená opätovná žiadosť sťažovateľky o vydanie rozhodnutia o dočasnom opatrení.

2. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla, že správca konkurznej podstaty spoločnosti zapísal jej majetok pozostávajúci z bytu, garážového státia a skladových priestorov nachádzajúci sa v bytovom dome v B. na ..., ktorý má vo svojom vlastníctve, do súpisu konkurznej (oddelenej) podstaty. Sťažovateľka na základe uvedeného a po doručení výzvy na podanie vylučovacej žaloby podala na okresnom súde návrh voči

osobe správcu konkurznej podstaty spoločnosti a žiadala, aby konkurzný súd vylúčil jej majetok zo súpisu konkurznej (oddelenej) podstaty spoločnosti. Uvedené konanie je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 61 Cbi 4/2009. Sťažovateľka sa domáhala prerušenia tohto konania z dôvodu, že na Okresnom súde Bratislava I prebieha pod sp. zn. 17 C 51/2007 konanie, ktoré má vyriešiť zásadné otázky (existencia záložného práva, vlastnícke práva sťažovateľky) vo veci vylúčenia jej majetku zo súpisu konkurznej podstaty. Okresný súd návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol a krajský súd po odvolaní podanom sťažovateľkou uznesenie okresného súdu zmenil tak, že konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 61 Cbi 4/2009 prerušil do právoplatného rozhodnutia veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 17 C 51/2007. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal dovolanie správca konkurznej podstaty, na základe ktorého najvyšší súd zmenil uznesenie krajského súdu a potvrdil rozhodnutie okresného súdu, v dôsledku čoho excindačné konanie nebolo prerušené do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I.

3. Na základe uvedených skutočností došlo podľa tvrdení sťažovateľky napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu k porušeniu jej už označených práv a slobôd, v dôsledku čoho sa domáha, aby ústavný súd jej sťažnosť prednostne prerokoval, rozhodol o porušení jej práv, zrušení rozhodnutia najvyššieho súdu, vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie a priznaní trov právneho zastúpenia.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

5. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Sťažovateľka namietala, že rozhodnutím najvyššieho súdu boli porušené jej práva, a to tým spôsobom, že najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nechal do úvahy jej vyjadrenie k dovolaniu a nezaujal stanovisko k argumentom neexistencie dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, procesnej ekonómii konania a hľadisku právnej istoty účastníkov konania, ohrozeniu spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov sťažovateľky, judikatúre najvyššieho súdu, ale aj Najvyššieho súdu Českej republiky, celkovému stavu konkurzného konania a neodôvodnenosti rýchlosti konania. Sťažovateľka ďalej namietala, že odôvodnenie najvyššieho súdu je arbitrárne, pretože zaujal nerovnaký prístup k účastníkom dovolacieho konania, takže jeho konanie

a rozhodnutie vyústilo aj do porušenia práva sťažovateľky na ochranu vlastníctva, na nedotknuteľnosť obydlia, na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

6. Ústavný súd vychádzajúc zo stabilnej judikatúry ústavný súd poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie je „výsledkové“, to znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok a jeho prípadné pochybenia v jednom štádiu môžu byť napravené v ďalšom konaní (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06).

Práva, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, tvoria súčasť široko chápaného práva na spravodlivý súdny proces, ktorého rešpektovanie alebo porušenie možno v zásade posúdiť len vo vzťahu k celému súdnemu konaniu.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že predpokladom pre záver o porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti skúmal, či v konaní boli využité opravné prostriedky, ktoré zákon na ochranu namietaného porušenia práva priznáva a zistil, že v uvedenom prípade bol zavŕšený trojstupňový systém ochrany, keďže vo veci rozhodoval okresný, krajský i najvyšší súd. Dovolanie vo veci bolo podané odporcom – správcom konkurznej podstaty, pričom sťažovateľka mala možnosť sa k nemu vyjadriť. K námietke uplatnenej sťažovateľkou, že najvyšší súd sa jej námietkami k dovolaniu nezaoberal, ústavný súd uvádza, že v uvedenom prípade nedošlo rozhodnutím najvyššieho súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ústavy, keďže sťažovateľka vo svojom vyjadrení k dovolaniu nereagovala na rozhodnutie krajského súdu (s výsledkom ktorého bola spokojná), ale iba na dôvody dovolania formulované žalovaným – správcom

konkurznej podstaty. Ústavný súd ďalej poznamenáva, že v uvedenom prípade nejde o meritórne rozhodnutie vo veci, ale o rozhodnutie procesného charakteru, pričom sťažovateľka má pri zmene pomerov v konaní o veci možnosť opakovane sa obrátiť na všeobecný súd s novým návrhom na prerušenie konania, v dôsledku čoho sťažovateľkou namietané porušenie práva nenadobudlo ústavný rozmer.

Na základe týchto záverov a právneho hodnotenia skutkových okolností uvedených v sťažnosti a k nej pripojených príloh ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť v tejto časti nie je opodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

7. Sťažovateľka namietala aj porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia podľa čl. 16 ods. 1 ústavy a základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy v spojení s označeným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie a napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu neexistuje príčinná súvislosť, nemohlo v nadväznosti na to dôjsť ani k porušeniu ďalších sťažovateľkou označených článkov ústavy.

Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažnosť sťažovateľky je aj v zostávajúcej časti zjavne neopodstatnená, a z toho dôvodu ju ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde taktiež odmietol.

8. Požiadavke sťažovateľky na vydanie dočasného opatrenia, ktorým by ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde uložil okresnému súdu a krajskému súdu, aby v právnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 61 Cbi 4/2009 až do rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti nekonali a vo veci samej nerozhodli, nebolo vyhovené.

K uvedenému právnemu záveru ústavný súd dospel po vyhodnotení dôvodov uvádzaných sťažovateľkou a vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť ako celok odmietol.

9. Ústavný súd po oboznámení sa s ďalšími s vecou súvisiacimi konaniami, na ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti poukazuje, pre úplnosť uvádza, že v jednotlivých prípadoch nejde o identické situácie, v ktorých by všeobecné súdy mali zaujať jednotný postoj. Ústavný súd v závere poznamenáva, že podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti a do jeho kompetencie nepatrí zjednocovanie právnych názorov všeobecných súdov.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2010